

“ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਹੋ”,

ਅਤੇ “ਸੁਚੇਤ ਹੋ”

‘ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਰਹੋ। ਓਹੋ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੜ—ਮੁੜ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਅੱਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਚਾਓ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ।

‘ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ। ਕੁਕਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ। ਲਿੰਗ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ! ਅੰਕਿਉਂ ਜੋ ਸੁੰਨਤੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਭਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

ਆਇਤ 1ਉ. ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੋਂ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਯਾਦ ਦੂਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੰਮਾ ਜਿਹਾ ਭਾਸਣ ਦੇ ਚੁਕਣ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘‘ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ’’ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਉੱਠ ਖਲੋਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਚੱਲਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੁਲਾਰਾ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ... ਬੋਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ... ਬੋਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਇਤ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੌਲਸ ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ, ਹੇ ਭਰਾਵੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਬਦ ਦੋ ਹੋਰ ਅਧਿਆਇ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਤਾਂ ਵਾਂਗ (ਜਿਵੇਂ ਰੋਮੀਆਂ) ਫਿਲਿਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖਤ ਤਰਤੀਬਬੱਧ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਖਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖਤ ਬਿਨਾਂ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਇਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਲੇਖਕ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ‘‘ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ’’ (*loipon, οὐνανή*) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭਾਵ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ 1:13 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਉਸ ਰੂਪ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਹੋਰ ਸਭਨਾਂ’’ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ 4:3 ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਹੋਰਨਾਂ’’ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 3:1 ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਅਤੇ ਹੁਣ’’ (ਗੁਡਸਪੀਡ), ‘‘ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ’’ (LB) ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਆਦਾਤਰ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਅਖੀਰ ਵਿਚ’’ (KJV; NKJV; ASV; NASB; RSV; NRSV; NIV; CEV) ਜਾਂ ‘‘ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ’’ (CJB; TEV) ਹੈ।¹

‘‘ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ, ਹੇ ਭਰਾਵੇ’’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਰਹੋ ਬੜੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਅਨੰਦ ਕਰਨਾ ਖਤ ਵਿਚ ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ (ਵੇਖੋ 1:18; 2:17, 18, 28)। ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ

ਆਖਿਆ ‘‘ਅਨੰਦ ਰਹੋ’’ ‘‘ਅਨੰਦ ਰਹੋ’’ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਰਸੂਲ ਨੇ ਇਕ ਗੱਲ ਜੋੜੀ ਕਿ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਰਹੋ।’’ ਉਸਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਇਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪਹਾੜ ਕਿਉਂ ਨਾ ਟੁੱਟ ਪਵੇਂ, ਫਿਲਿੱਪੀ ਲੋਕ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ’’ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਨੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸੀ। ਐਲੇਸ ਮੋਟਾਇਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੀ, ‘‘ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਭਾਲੋ।’’² ਹਾਲਾਤ ਭਾਵੇਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਵੀ ਹੋਣ, ਜੇ ਅਸੀਂ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ’’ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਨੰਦ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ। ਏਵਨ ਮੇਲੇਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਹੋ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ ਕਿ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਕਰੇ; ਪਰ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਦਾ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਕਰ’ ਸਕਦਾ ਹੈ।... ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਵੱਡੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤਾ ਹੈ।’’³ ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ‘‘ਮਸੀਹੀ ਅਨੰਦ ਦੇ ਕਦੇ ਖਤਮ ਨਾ ਹੋਣ’’ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਆਖਿਆ ਹੈ।⁴ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਸਾਨੂੰ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਓਸ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਹੈ’’ ਅੱਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ (ਰੋਮੀਆਂ 8:38, 39)।

ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਰਹੋ।’’ ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਸ ਵਿਚ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਨੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਪੌਲਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸੇ ਵਿਚ, ਅਨੰਦ ਕਰਨ।

ਆਇਤ 1ਅ. ਅਨੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਹ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਓਹੋ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਅੱਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਚਾਓ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ। ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ ਕਿ ‘‘ਓਹੋ ਗੱਲਾਂ’’ ਤੋਂ ਉਹਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਸੀ:

- ਪੌਲਸ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪਿਛਲੇ ਕਿਸੇ ਖਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ (ਇਲਹਾਮ) ਪਾਏ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹਰ ਖਤ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਜ਼ੀਨ ਪੀਟਰਸਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਖਤਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ... ਸੋ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਇਹ ਹਨ’’ (MSG)।
- ਪੌਲਸ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਰਹੋ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਾਜ਼ਨਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ 'ਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਵੇਖੋ 4:4)। ਫਿਲਿਪਸ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਹੈ ‘‘ਅਜਿਹੀ ਨਸੀਹਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।’’ ਜੇ ਫਿਲਿਪੈ ਦੇ ਲੋਕ ਅਨੰਦ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਿਆ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਪੌਲਸ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
- ਅਗਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ‘‘ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ...’’ ਰਹਿਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ‘‘ਓਹੋ ਗੱਲਾਂ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਹੋਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਜਾਂ ਕੰਮ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ (ਵੇਖੋ 1:15ਉ, 17, 28)।

ਪੌਲਸ ਜੋ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੰਨਾ ਪਤਾ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੁਹਰਾਅ ਦੀ ਅਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਦੁਹਰਾਅ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰ ਮਾਂ ਪਿਛ ਅਤੇ ਉਸਤਾਦ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਛੁੱਟ, ਰੂਹਾਨੀ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ‘ਸੁਰੱਖਿਆ’ ਲਈ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ:

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਦਾ ਏਹੋ ਗੱਲਾਂ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਾਂਗਾ ਭਾਵੇਂ
ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਸਚਿਆਈ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਇਸਥਿਰ
ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਜੋਗ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਮੈਂ ਇਸ ਤੰਬੂ ਵਿਚ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾ ਕਰਾ ਕੇ ਪਰੋਰਦਾ ਰਹਾਂ (2 ਪਤਰਸ 1: 12, 13)।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ‘ਸਾਨੂੰ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਨਾ
ਦੱਸੋ! ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ!’ ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ
ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ:

ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਸਮਾ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਿਣਗੇ ਪਰ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਜਲੂਨ
ਦੇ ਕਾਰਣ ਆਪਣਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨਗੇ। ਅਤੇ
ਸਚਿਆਈ ਤੋਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਕੇ ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੱਲ ਫਿਰਨਗੇ (2 ਤਿਮੋਖਿਉਸ
4:3, 4)।

ਮੇਲੋਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ‘ਪੌਲਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ, ਅੱਜ ਦੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂਪਣ ਨਾ
ਮਿਲਣਾ ਅਤੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦੁਹਰਾਅ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਅਤੇ ਅਕਾਉਣ ਵਾਲਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।’ ਉਸ ਨੇ
ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਨਵੇਂਪਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ...
ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ‘ਕੀ ਇਹ ਨਵਾਂ ਹੈ?’ ਬਲਕਿ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘ਕੀ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ?’ ’’⁵

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ‘‘ਉਸ ਕਦੀਮ
ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਣੀ’’ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਚਨ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਸਾਇਦ
ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਟਾਂ ਵਰਗੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ
‘ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੁਸ਼ਬਹਰੀ’ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਬਦਾ ਵਿਚ ਨਾ ਆਈਏ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 1:6)। ਅਸੀਂ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਅੱਕੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਜਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਤਿਮੋਖਿਉਸ ਨੂੰ
ਆਖਿਆ, ‘‘ਤੂੰ ਵਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ। ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਉਸ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹੁ। ਪੂਰੀ ਧੀਰਜ ਅਤੇ
ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਝਿੜਕ ਦਿਹ, ਤਾਜਨਾ ਅਤੇ ਤਰੀਦ ਕਰ’’ (2 ਤਿਮੋਖਿਉਸ 4:2)। ਮਾਰਸਲ
ਕੀਬਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘‘ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ’’ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ
ਨਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ।’’

ਆਇਤ 2. ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ।
ਕੁਕਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ। ਲਿੰਗ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ! ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਗ
ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖਤ ਦੀ ਇਹ ਸਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਗੱਲ ਹੈ। ‘‘ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੇ
ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿਚ ਇਕਦਮ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਛਿਲੱਪੀਆਂ ਦੇ
ਖਤ ਵਿਚ ਕਈ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਖਤ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਹਮਾਇਤੀ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਆਇਤ ਨਾਲ ਸੁਰ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਛੋਕਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਲਗਾ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰੋਗੇ। ਇਕ ਮਾਂ ਛੋਟੀ, ਦਿਆਲੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਲੱਗੇ ਕਿ ਕੋਈ ਉਹਦੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹਦੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿਰ ਵਰਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੇਲੋਨ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ: ‘‘ਖਤ ਕੇਮਲ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਇਥੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪੱਤਰ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਜੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਵਰ੍ਹੇਗੇ। ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਸਖਤ ਢੰਗ ਵਰਤਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।’’⁶

ਪੌਲਸ ਦੇ ਅਜੀਜ਼ ਫਿਲਿਪੀਆਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਕੌਣ ਸੀ? ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਦੀਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 23: 15), ਪਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਮੱਤ ਧਾਰਣ ਵਾਲੇ ਸਿਖਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਪੌਲਸ 2 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਮੱਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੀ ਜਿਹੜੀ ਉਹਨੇ ਇਥੇ ਵਰਤੀ (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 11: 13)। ਯਹੂਦੀ ਮੱਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਤੇ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਮੱਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਰਤੱਥ 15 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ:

ਕਈ [ਯਹੂਦੀ] ਆਦਮੀ ਯਹੂਦੀਆ ਤੋਂ ਆਣ ਕੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਲਣ ਲੱਗੇ ਕਿ
ਜੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਰੀਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁੰਨਤ ਨਾ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ
ਹੋ ਸੁੱਕਦੀ (ਆਇਤ 1)।

ਤਦ ਕਈਆਂ ਨੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਪੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਉੱਠ ਕੇ ਕਿਹਾ ਭਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਆਇਤ 5)।

ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਤੇ ਚਰਚਾ ਲਈ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਥ 15: 6-29)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮਾਮਲਾ ਸੂਲਝ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ (ਇਲਹਾਮ) ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ‘‘ਗੈਰਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਨਤ ਕਰਾਉਣ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਮੁਤਾਬਕ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ’’ (ਵੇਖੋ ਆਇਤਾਂ 24, 28, 29)। ਪਰ ਮਨ ਵਿਚ ਵੱਸ ਚੁਕੀ ਮਾਨਸਿਕ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਅੰਖਾ ਸੀ। ਗਲਾਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲਸ ਦਾ ਖਤ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 5: 2, 3, 6; 6: 12, 13, 15) ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਉਹਦਾ ਖਤ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 2: 28, 29) ਇਸੇ ਗਲਤੀ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੁਧਰਮ ਫਿਲਿਪੀਆਂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਿਪੈ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਤਾਜ਼ਾ ਖਬਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ, ਖਬਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਪਾਫਰੋਦੀਤਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਫਿਲਿਪੈ ਦੇ ਲੋਕ ਉਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣਗੇ। ਹਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜ਼ਬਾਨੀ

ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ ਹਰ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤਿਆ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ, ‘‘ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ।’’ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲਾਡਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੱਚ ਦਿਓ। ਸਗੋਂ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੇ’’ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ‘‘ਜਿਹੜੇ ਪੂਰਬੀ ਨਗਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਲਕ ਦੇ ਗਲੀ ਦਾ ਗੰਦ ਮੰਦ ਖਾ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ, ਆਪਸ ਵਿਚ ਬਗੜ ਕੇ ਅਤੇ ਉੱਧਰੋਂ ਦੀ ਲੰਘਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।’’⁷ ‘‘ਕੁੱਤਿਆਂ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਚਨ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਪਮਾਨ ਲਈ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ।⁸ ਇਥੋਂ ਵਿੱਡਬਣਾ ਦੀ ਝਲਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਰੱਬੀਆਂ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ‘‘ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂ [ਭਾਵ ਗੈਰਕੌਮਾਂ] ਕੁੱਤੇ ਹਨ।’’⁹ ਹੁਣ ਪੌਲਸ ਨੇ ਚੁਫੇਰੇ ਪ੍ਰਿਮ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਯਹੂਦੀ ਕੁੱਤਿਆਂ (ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀ, ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਯਹੂਦੀ) ਵਰਗੇ ਸਨ।

ਫਿਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ‘‘ਕੁਕਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ’’ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਝੂਠੇ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਲੇ ਕਰਤੱਥ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਰਸੂਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬੁਰੇ ਕਰਤੱਥ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੈਰਕੌਮਾਂ ਤੇ ਮੜਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮਿਤ੍ਰਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਮਿਲਾਵਟ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਪਰਕਾਸ਼ 22: 18)।

ਫਿਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ‘‘ਲਿੰਗ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ’’ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ‘‘ਲਿੰਗ ਕੱਟਣ’’ (katatomē, ਕੈਟਾਟੋਮ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ। ‘‘ਕੱਟਣ/ਸੁੰਨਤ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ਜਿਵੇਂ 3: 3 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ) ‘‘ਕੱਟਣੁੰ’’ (tome, ਟੋਮ) ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ‘‘ਗਿਰਦ’’ (peri, ਪੇਰੀ) ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਪੂਰਵਸਰਗ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮਿਸਰਤ ਸ਼ਬਦ peritomē (ਪੇਰੀਟੋਮ) ਹੈ। ਆਇਤ 2 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪੂਰਵਸਰਗ peri (ਪੇਰੀ) ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ kata (ਕੇਟਾ) ਪੂਰਵਸਰਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਹੇਠਾਂ’’ ਹੈ। ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੁੰਨਤ ਦੀ ਰਸਮ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਾਫਿਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਕੱਟਣਾ ਹੋ ਗਿਆ। NASB ਦੇ ਭੁਲ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3: 2 ਵਿਚ ‘‘ਮੂਲ [ਨਾਲੇ] ਕੱਟਣੁੰ’’ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ‘‘ਨਕਲੀ ਸੁੰਨਤ’’ ਹੈ। ਕਈ ਅਨੁਵਾਦਾਂ NKJV; NIV; NRSV; CJB ਵਿਚ ‘‘ਕੱਟਣਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਰੂਪ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੈਮ ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਸਪਤਤੀ (LXX) ਵਿਚ ਬਾਅਲ ਦੇ ਨਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਵਰਣਨ ਲਈ katatomē (ਕੈਟਾਟੋਮ) ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (1 ਰਾਜਿਆਂ 18: 28)।

ਆਇਤ 3. ਪੌਲਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਸੁੰਨਤੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਾਂ। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚਲਾ-ਅਨੁਵਾਦਕ) ‘‘ਅਸਲੀ’’ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਏਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ, ‘‘ਸੁੰਨਤੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਾਂ।’’ ‘‘ਸੁੰਨਤੀ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 2: 8, 9)। ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਉਹ ਆਖ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਅੱਜ, ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਅਸਲ ਯਹੂਦੀ, ਭਾਵ ਬੁਦਾ ਦੀ ਅਸਲ ਸੰਤਾਨ ਹਾਂ।’’ ਪੌਲਸ ਨੇ ਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਵਿਖਾਵੇ ਮਾਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਉਹ ਸੁੰਨਤ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਾਸ ਦੀ ਵਿਖਾਵੇ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਯਹੂਦੀ ਉਹੋ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੁੰਨਤ ਉਹੋ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਨ ਦੀ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਨਾ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਹ ਦੀ ਸੋਭਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 2: 28, 29)।

‘ਸੁਨਤ ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਅੰਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੇਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸੀ (ਊਤਪਤ 17:9–14; ਵੇਖੋ ਕੁਚ 6:7)। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕਿ ‘‘ਸੁਨਤ ਵਾਲੇ ਤਾ ਅਸੀਂ ਹਾਂ’’ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਲੋਕ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ/ਨਵਾਂ] ਇਸਰਾਏਲ’ ਹਾਂ [ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 6:16]। ਸਾਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਵਿਚਾਰਾਤ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਹਨ’’ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 9:24–26; 1 ਪਤਰਸ 2:9, 10)। (ਅੱਜ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਸਰੀਰਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।)

ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਮਗਾਰੋਂ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ‘‘ਅਸਲ ਸੁਨਤੀ’’ ਹਨ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ‘‘ਅਸਲ ਸੁਨਤੀ’’ ਹਨ ਭਾਵ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ‘‘ਸੁਨਤ ... ਮਨ ਵਿਚ’’ ਹੋਈ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 2:29), ਤਿੰਨ ਖੂਬੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ। 1. ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਿੱਕਤਾਂ ਹਨ। ਯੁਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ‘‘[ਜਿਹੜੇ] ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ [ਦੇ] ਆਤਮਾ [ਨਾਲ] ਬੰਦਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।’’ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

- KJV: ‘‘ਆਤਮਾ (spirit) ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬੰਦਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।’’
- RSV: ‘‘ਆਤਮਾ (spirit) ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬੰਦਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।’’
- NKJV: ‘‘ਆਤਮਾ (Spirit) ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬੰਦਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।’’
- NASB: ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ (Spirit) ਵਿਚ ਬੰਦਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।’’
- NIV: ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ (Spirit) ਨਾਲ ਬੰਦਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।’’
- CEV: ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ (Spirit) ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਬੰਦਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।’’

ਜੇ ਆਤਮਾ ਲਈ spirit (ਸਪਿਰਿਟ) ਦਾ s ਛੋਟਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਸਾਡੀ ਬੰਦਰੀ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਯੂਹੰਨਾ 4:24 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਹੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਤਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਈ ਓਹ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਕਰਨ।’’ ਸਹੀ ਰਵਾਈਏ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੇ ਇਹ ਬੰਦਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 11:27, 28)।

ਜੇ ਆਤਮਾ ਲਈ Spirit (ਸਪਿਰਿਟ) ਦਾ S ਵੱਡਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਬੰਦਰੀ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੰਦਰੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ (ਇਲਹਾਮ) ਪਾਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਥ 2:42; 2 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 3:16, 17)। ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੁਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 8:26, 27), ਜੋਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਸਾਡੀ ਬੰਦਰੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਅਨੰਦ (ਰੋਮੀਆਂ 14:17) ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਬੰਦਰੀ ਵਾਲਾ ਮਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

‘‘ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਜਨ ਜਾਂ ਬੰਦਰੀ’’ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਮਿਕ ਜਸਾਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰਿਸ਼ਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈਆਂ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਓਸ ਪਛਾਣ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਬੰਦਰੀ ਦੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 14:40)।

ਛੋਟਾ ‘‘S’’ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ‘‘S,’’ ਜ਼ੋਰ ‘‘ਮਸੀਹੀ ਬੰਦਰੀ ਦੇ ਸੰਜੀਦਰੀ ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀ’’ ਹੋਣ ਤੇ ਹੈ।¹⁰ ਪੌਲਸ ਨਕਲੀ ਸੁੱਨਤ ਦੀ ਸਰੀਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ (ਸਰੀਰਕ ਰਸਮ) ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਸੁੱਨਤ ਦੀ ਆਤਮਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ (ਰੂਹਾਨੀ ਬੰਦਰੀ) ਵਿਚ ਫਰਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

2. ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਅਸਲੀ ਸੁੱਨਤੀ ਉਹ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਭਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਝੂਠੇ ਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਗੀਤੀ ਰਿਵਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਘੁੰਮੰਡ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਸਾਡਾ ਘੁੰਮੰਡ ਉਸ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੀ ਖਾਤਿਰ ਮਰਿਆ। ਮੋਟਾਇਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ‘‘ਅਭਮਾਨ’’ ਲਈ ‘‘ਹੋਰ ਕਠੋਰ ਅਨੁਵਾਦ’’ ‘‘ਮਾਣ’’ ਹੋਵੇਗਾ।¹¹ ਪੌਲਸ ਨੇ ਗਲਾਤੀਆਂ 6: 14 ਉੱਥੇ ਸਥਦ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਰੂਪ ਵਰਤਿਆ: ‘‘ਪਰ ਮੈਥੋਂ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਅਭਮਾਨ ਕਰਾਂ।’’

ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੇ ਅਭਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜੋ ਅਸਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 4: 2), ਬਲਕਿ ਉਸ ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।

3. ਪੌਲਸ ਆਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਰੀਰ ਦਾ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁੱਨਤ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਅੰਦਰੂਨੀ (ਆਤਮਿਕ) ਦੇ ਉਲਟ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ (ਸਰੀਰਕ) ਲਈ ਹੈ:

- TEV—‘‘ਅਸੀਂ ਬਾਹਰੀ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ।’’
- CJB—‘‘ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ।’’
- CEV—‘‘ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਤੇ ਫੜ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ।’’

ਮੋਟਾਇਰ ਨੇ ‘‘ਅਸਲੀ ਸੁੱਨਤ’’ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ‘‘ਅਸਲੀ ਧਰਮ ਦੇ ਉੱਪਰ, ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ:¹²

- ਉੱਪਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਬੰਦਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।’’
- ਬਾਹਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ‘‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਘੁੰਮੰਡ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।’’
- ਅੰਦਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ‘‘ਸਰੀਰ ਦਾ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।’’

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

‘‘ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇਂ’’ (3: 1–3)

3: 1–3 ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

1. ਪੌਲਸ ਦੀ ਯਾਦਦਹਾਨੀ (3: 1ਓ)
2. ਪੌਲਸ ਦਾ ਦੁਹਰਾਅ (3: 1ਆ)
3. ਪੌਲਸ ਦਾ ਤਿਆਗ (3: 2)
4. ਪੌਲਸ ਦਾ ਮੁਕਾਸਫ਼ਾ (3: 3)

‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅੰਦਰ ਹੋ’’ (3: 1–10)

3: 1–10: ਤੇ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅੰਦਰ ਹੋ’’ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: ‘‘ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਆਨੰਦ ਨਾ ਕਰੋ’’ (3: 2, 3); ‘‘ਆਪਣੀ

ਰੂਹਾਨੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਨਾ ਕਰੋ' (3: 4, 5ਓ); ‘‘ਆਪਣੀਆਂ ਰੂਹਾਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਅਨੰਦ ਨਾ ਕਰੋ’’ (3: 5ਅ, 6); ‘‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਅਨੰਦ ਕਰੋ’’ (3: 7—10)।

ਤਿਆਗ (3: 2)

ਬਦਲਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁੰਨਤ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਪਰ ਜਦ ਲੋਕ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘‘ਲਿੰਗ ਕੱਟਣਾ’’ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਸੁੰਨਤ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਰੂਹਾਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਗਲਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਸੀਹ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਸੁੰਨਤ, ਨਾ ਹੀ ਅਸੁੰਨਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਬਣਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੁਣਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ’’ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5: 6; ਵੇਖੋ 6: 15)। ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ਆਖਿਆ, ‘‘ਸੁੰਨਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਸੁੰਨਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੀ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਹੈ’’ (1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 7: 19)।

‘‘ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ! ’’ (3: 2)

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਾਲੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੇਖੇ ਹੋਣਗੇ: ‘‘ਚਿਤਾਵਨੀ! ਅੱਗੇ ਰਸਤਾ ਬੰਦ ਹੈ! ’’; ‘‘ਚਿਤਾਵਨੀ! ਪੁਲ ਕਮਜ਼ੂਰ ਹੈ! ’’ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਸਕ ਤੇ ਨਜ਼ਰਾਵਾਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਫਿਲਿਪੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਚਿਤਾਵਨੀ ਥੂੰਕੇ ਗੁਰੂ ਲੁਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੁਲਾਰੇ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਜਾਣਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਕੁੱਤੇ,’’ ‘‘ਕੁਰਮੀ’’ ਅਤੇ ‘‘ਲਿੰਗ ਕੱਟਣ ਵਾਲੇ’’ ਹਨ! ‘‘ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ! ’’

ਸਾਡਾ ਭਰੋਸਾ ਕਿਸ ਵਿਚ ਹੈ? (3: 3)

ਮਹੁੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪਰਤਾਵੇ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ: ਸਾਨਾਦਾਰ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਿਚ, ਬੰਦਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਵਿਚ, ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਫਜ਼ੂਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਹਨ ਅਤੇ ਕੱਲ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਡਾ ਭਰੋਸਾ ਉਸ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲਾ ਤਬਦੀਲ ਅਤੇ ਅਡੋਲ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਹੀ (3: 4—11)।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

- 1ਨਿੱਜੀ ਖਤ ਲਿਖਦਿਆਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ‘‘ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਖਤ ਦਾ ਸੱਠ ਛੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ ਹੇ ਭਰਾਵੇ’’ (1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4: 1)। ²ਐਲੇਸ ਮੋਟਾਇਰ, ਸੈਸੇਜ ਆਫ ਫਿਲਿਪੀਆਂਜ਼: ਜੀਜ਼ਸ ਅਵਰ ਜੋਏਂਡਿ, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼ ਟੁਡੇ (ਡਾਊਨਰਜ਼ ਗੌਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪੈਸ, 1984), 147. ³ਏਵਨ ਮੇਲੋਨ, ਪੈਸ਼ ਟੂ ਦ ਪ੍ਰਾਈਜ਼: ਸਟੱਡੀ ਇਨ ਫਿਲਿਪੀਆਂਜ਼ (ਨੈਸਵਿੱਲ: ਟਵੰਟੀਅਥ ਸੈਂਚੁਰੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ, 1991), 72. ⁴ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿਪੀਆਂਜ਼, ਕੋਲੋਸਿਆਂਜ਼, ਐਂਡ ਬਸਲੁਨੀਆਂਜ਼, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ, ਦ ਤੇਲਾਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼ (ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਰਿਮਿਸਟਰ ਪੈਸ, 1975), 51. ⁵ਮੇਲੋਨ, 72—73. ⁶ਉੱਥੋਂ ਹੀ, 73. ⁷ਜੇ. ਬੀ. ਲਾਈਟਫੁਟ; ਬਾਰਕਲੇ, 53—54 ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ⁸ਵੇਖੋ ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 23: 18; 1 ਸਮੁਏਲ 24: 14; 2 ਰਾਜਿਆਂ 8: 13; ਜ਼ਬੂਰ

22: 16, 20; ਮੱਤੀ 7: 6; 15: 26, 27; ਪਰਕਾਸ਼ 22: 15. ⁹ਬਾਰਕਲੇ, 54. ¹⁰ਰਾਲਫ ਪੀ. ਮਾਰਟਿਨ,
ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪੱਲ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿਪੀਆਂਜ਼, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ, ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੌਂਡ
ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਡਬਲਯੂ. ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸਿੰਗ ਕੰ., 1987), 142.

¹¹ਮੋਟਾਇਰ, 151. ¹²ਉੱਥੇ ਹੀ, 150.